



Zorgen over beheer en controle van IBC locaties (update 2025)

Inspecties van IBC-locaties van hoog niveau, aantallen blijven achter bij verwachtingen

AEC-bodemassen mogen van oudsher alleen onder isolatie-, beheers- en controle (IBC-) maatregelen worden toegepast. Toepassen zonder deze maatregelen leidt tot te hoge emissies naar het milieu. De periodieke controles van de afstand tussen de grondwaterspiegel en de onderkant van de IBC-bouwstof, de milieuhygiënische kwaliteit van het grondwater en de staat waarin het werk zich bevindt, hebben tot doel om eventuele tekortkomingen in een vroeg stadium op te sporen. Voor een groot deel van de IBC-werken geldt dat deze periodiek geïnspecteerd moeten worden door een daartoe erkend en voor [AS SIKB 6900](#) geaccrediteerd inspectiebedrijf. Het bevoegd gezag houdt toezicht op de uitvoering van de controles en beoordeelt de resultaten. Indien het bevoegd gezag tekortkomingen constateert moeten maatregelen worden getroffen om deze te ondervangen.

Toepassing

Door Tauw¹ is een inventarisatie uitgevoerd naar de historische toepassing van AEC-bodemassen waarbij in ieder geval 418 locaties zijn geïdentificeerd waar AEC-bodemassen is toegepast. Uit het onderzoek volgt tevens dat 159 van de 418 locaties van AEC-bodemassen bekend zijn bij de omgevingsdiensten. Er dient te worden gerealiseerd dat er geen handhaving plaats kan vinden als de locatie van de toepassing niet bekend is bij het bevoegd gezag. Van de locaties die bekend zijn bij de omgevingsdiensten wordt tweederde (circa 106) gemonitord². Er worden ook monitoringen uitgevoerd van locaties die niet bekend zijn bij de omgevingsdiensten, dit zijn er 40. Dit zijn monitoringen van stortplaatsen of locaties van Rijkswaterstaat, maar die niet bekend zijn binnen de geraadpleegde personen bij de omgevingsdiensten. In totaal worden op 154 locaties (van de 418 locaties) in min of meerdere mate monitoringen uitgevoerd. Op deze 154 locaties ligt 84% van de toegepaste hoeveelheid AEC-bodemassen. Van de overige 16%, toch circa 5.900 ton, is niet bekend waar deze is toegepast.

1. Inventarisatie IBC-werken met AEC-bodemassen, TAUW, kenmerk R008-1248710MLX-V04-sal-NL

2. In het rapport van Tauw is niet vermeld wat exact onder 'monitoring' wordt verstaan. Dit kan grondwatermonitoring zijn maar ook een volledige beoordeling van het IBC werk conform protocol [SIKB 6902](#).

Tabel 1: Overzicht inspectie en monitoring IBC locaties

	aantal	%
Aantal bekende IBC locaties*	154	100%
Aantal 'monitoring'	106	69% (van totaal)
Aantal IBC locaties aangelegd vanaf 2008*/**	100	65% (van totaal)

	2022	2023	2024
Aantal AS SIKB 6902 inspecties	59 38% (van totaal) 56% (van monitoring) 59% (van verplicht conform 6902 te inspecteren locaties)	60 39% (van totaal) 57% (van totaal) 60% (van verplicht conform 6902 te inspecteren locaties)	62 40% (van totaal) 58% (van totaal) 62% (van verplicht conform 6902 te inspecteren locaties)
Aantal geconstateerde afwijkingen bij AS SIKB 6902 inspecties o.a:	149 (gemiddeld 2,5 gebreken per locatie)	148 (gemiddeld 2,5 gebreken per locatie)	173 (gemiddeld 2,8 gebreken per locatie)
- Drainage uitlopen - Monitoringvoorzieningen (weg, beschadigd) - Verzadiging in teen - Dierenactiviteiten - Begroeiing			
Aantal uitgevoerde herinspecties	4 7%	6 10%	7 11%

* IBC locaties aangelegd na 1/7/2008 moeten overeenkomstig hoofdstuk 4 van protocol 6902 door een erkend insectiebedrijf worden geïnspecteerd

** Bron: bijlage 3 Inventarisatie IBC-werken met AEC-bodemas, TA UW, kenmerk R008-1248710MLX-V04-sal-NL.

Uitgevoerde inspecties overeenkomstig AS SIKB 6900

Wanneer we bovenstaande aantallen afzetten tegen de inspecties die worden uitgevoerd door erkende en overeenkomstig [AS SIKB 6900](#) geaccrediteerde inspectiebedrijven, dan wordt dit beeld verder versterkt. Uit de analyse blijkt dat in 2024 slechts 40% van het totaal aantal IBC locaties door een inspectiebedrijf is beoordeeld en dat slechts 62 % van de verplicht onder protocol [SIKB 6902](#) te inspecteren IBC locaties door een [erkend en geaccrediteerd inspectiebedrijf](#) zijn geïnspecteerd. De overige locaties zijn niet beoordeeld of door niet erkende en geaccrediteerde inspectiebedrijven beoordeeld.

Wat ook opvalt is dat er door de inspectiebedrijven in 2024 relatief veel gebreken zijn geconstateerd,

gemiddeld 2,8 gebreken per locatie. Dit zijn vaak jaar na jaar dezelfde gebreken. Dat komt enerzijds doordat er door het bevoegd gezag niet of nauwelijks controles plaatsvinden op de IBC locaties en anderzijds doordat er geen verplichting tot een herinspectie in de wetgeving is opgenomen. Uit onderstaande tabel 1 blijkt dat slechts bij 7 tot 11 % van de locaties een herinspectie wordt uitgevoerd.



Inspecties van hoge kwaliteit

In 2023 is door Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) een branche onderzoek naar het functioneren van het schema AS SIKB 6900 uitgevoerd. Hierbij zijn alle voor dit schema erkende inspectiebedrijven zowel op kantoor als op een IBC locatie bezocht en beoordeeld. Bij dit branche onderzoek zijn door IL&T bij geen van de bedrijven onregelmatigheden aangetroffen. Wel heeft IL&T geconstateerd dat een groot aantal IBC locaties niet wordt beoordeeld, niet door de juiste bedrijven worden beoordeeld en dat geconstateerde onvolkomenheden en gebreken niet of nauwelijks worden hersteld.

Ook de Raad voor Accreditatie voert vanuit haar rol als accrediterende instelling al jaren beoordelingen uit op deskundigheid en onafhankelijkheid van de geaccrediteerde inspectie-instellingen. Ook bij al deze beoordelingen zijn geen significante onvolkomenheden geconstateerd.

Een bevestiging dat de voor AS SIKB 6900 erkende en geaccrediteerde inspectiebedrijven al jarenlang op hoog niveau deskundige en uniforme inspecties op IBC locaties uitvoeren!

Conclusies en aanbevelingen

IBC locaties zijn in het verleden toegestaan onder die voorwaarde dat de locatie wordt beheerd en gecontroleerd. Geconcludeerd wordt dat met name het Beheer en Controle van de IBC locaties te wensen over laat. Een significant aantal IBC locaties wordt niet gecontroleerd of door niet daartoe aangewezen bedrijven gecontroleerd. Daarnaast worden geconstateerde gebreken en onvolkomenheden niet of nauwelijks verholpen. Iets wat tot directe bodemverontreiniging kan leiden.

Op basis van bovenstaande analyse en bevindingen worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Intensiveer en verbeter toezicht door bevoegde gezagen op IBC locaties.
- Geef 'free-riders', de niet erkende inspectiebedrijven, geen opdracht voor controles van IBC locaties aangelegd vanaf 1/7/2008.
- Leg wettelijk vast dat gebreken binnen een vastgestelde termijn hersteld moeten worden.

